

whenua me te tomo ki nga kura nunui o te motu. Naana i tau-toko te ropu matakiki i te timatanga mai o te maori (ethnology) me te kura mo te matauranga maori (Native Arts and Crafts) ara te pupuri te maoritanga i nga ra o te pakehatanga.

Mo te taha ki nga raupatu. He mea nui tenei. Ko te ahua mo tatou e taea pai ai enei mahi, ko te wairua ngawari, wairua maru. Waiho ake to tatou ahua whakakake nei. Ko te iwi pakeha nui tonu hei mirimiringa me tatou. Ehara i te mea ko nga whenua raupatu anake, ko nga whenua ano hoki e ki ana te Kawanatanga i hokoa, kaati e ki ana te maori i riro noa atu. Ko te mea tino uaua rawa ko te patuki i te kawanatanga kia whakakorokoroa nga here o nga whakataunga o nga wa ka huri. Ka roa nei te wa o te aiotanga pai ana te matakitaki atu ki nga mahi o mua, te tika te he.

Ko te mea uaua ko te inati i te moni e tika ana mo nga raupatu. I whakataua e nga komihabna e £5000 ma te Taihauauru, e £3500 ma Waikato, ma te Pei o Pureti kaore tahi, ma Opotiki anake. Engari e tika ana kia whakaarohia enei takiwa. Kei au te whakaaro a te kawanatanga. Maku e whakaatu ki te komiti whaiti. Kaore te Hauhautanga i timata i konei. I timata ke mai i Taranaki me era atu waahi. Kaati ka whiwhi nei a Taranaki me Waikato e tika ana me whiwhi hoki a konei.

E tika ana nga pakeha kia marama mo tenei take. Kaore ke nga maori i te tono mo a ratou paamu kia whakahokia mai. Ko te haihai ke kia uiuia nga kuraruru e koromeke nei i te uma o te tangata maori. Ka he te kawanatanga me utu. Me utu ki nga moni a nga iwi e rua i hanga (Consolidated Fund). Engari koutou nga pakeha o Whakatane nei e £500,000 o taua moni i a koutou. Kua oti na i a koutou te rumaki ki te repo na ki Rangitaiki. No reira ka tono ahau ki te kawanatanga kia whakaaroa nga mate o te iwi maori. Kia watea ra ano enei katahi ano ka ahei te maori te haere whakamua.

Kei te iwi maori etahi tai tama pakari mo te ahua whenua. Kei te hiahia whenua hoki. Pena e tauriterite ana nga taitara whenua ki te pakeha ka kaha tonu te maori, ka ahei hoki ki te utu i nga reiti.

TOMOKANGA WHARE KARAKIA.

No te 10 onga ra o Pepuere nei ka tomokia te whare karakia o Tangoio, o te pariha o Moteo, Heretaunga. He ra nui tenei ki Heretaunga nei. Tokorua rawa nga pihopa i a raua te mahi—Te Pihopa o Waiapu, me Te Pihopa o Aotearoa. No muri o te tina ka takoto te pureti. Ko te kaupapa e £870. Ko te hiakia kia eke ki te £400 te moni tapiri, kia ea ai te whare £209 ko te toenga iho hei whakatutuki i te tawa i muri iho. I kohia e Heretaunga £111 ka pau te kaha. Kaore hoki i ea te